

ARTICULUS II.

Quoad ea, quæ concernunt regularium exemptionem a jurisdictione, vel non, ordinariarum; seu quoad ea, in quibus regulares subduntur, vel non, jurisdictioni ordinariarum.

SUMMARIUM.

1. Exemptio quid sit? — 2. Episcopi in pluribus casibus jurisdictionem habent in regulares, sive ordinariam, sive delegatam. — 3. In quibus habeant in ipsos jurisdictionem ordinariam? — 4. Et in quibus habeant delegatam? — 5. Afferuntur constitutio Gregorii XV, de exemptorum privilegiis, et subiectione, multa ad rem continens scitu digna. — 6. Afferuntur responsa sacre congregationis Concilii ad varia dubia super dicta constitutione Gregorii XV exorta. — 7. Afferuntur alia duo dubia super eadem. — 8. Afferuntur variae resolutiones sacre congregationis specialiter deputatæ in causa Angelopolitana jurisdictionis vertente inter episcopum et Patres Jesuitas, confirmatæ ab Innocentio X. — 9. Regulares subduntur episcopis quoad causas fidelium. — 10. Item subduntur episcopis quoad prædicationem verbi Dei. — 11. Item subduntur episcopis quoad susceptionem ordinum. — 12. Item subduntur episcopis quantum ad audiendas confessiones sacramentales sæcularium. — 13. Item subduntur episcopis, et ab ipsis possunt excommunicari declarari, si ministrent laicis infirmis etiam hospitibus in eorum conventibus viaticum, et extremam unctionem absque episcopi vel parochi licentia. — 14. Item subduntur episcopis quantum ad audiendas confessiones monialium episcopis subjectarum. — 15. Item subduntur episcopis, et ab ipsis possunt puniri, si violenter sigillum sacramentale confessionis. — 16. Item subduntur episcopis, si sollicitent pœnitentes in confessione, vel doceant pœnitentes non teneri ad denunciandos confessarios sollicitantes. — 17. Item subduntur episcopis quantum ad observanda et evitanda in celebratione missarum, et ab ipsis possunt puniri, si prohibita vel indecentia in ecclesiis suorum ordinum committant circa missæ sacrificium. — 18. Item subduntur episcopis, et possunt ab ipsis coerceri, si erigant altare portatile in domo privatorum, ut ibi celebrent, et viaticum ministrent regulari infirmo absque licentia episcopi vel parochi. — 19. Item subduntur episcopis, et ab ipsis puniri possunt, si celebrent missas in oratoriis privatis domicellorum diebus exceptis, vel postquam eadem die fuit ibidem jam celebrata unica missa in Apostolico Indulto concessa. — 20. Item subduntur episcopis quoad admissionem ad habitum et ad professiones monialium in monasteriis sibi subiectis, et possunt ab illis puniri, si non fuerint prius certiorati. — 21. Item subduntur episcopis quoad electionem abbatissarum monasteriorum sui ordinis, cui per se vel per alium potest episcopus interesse, si vult. — 22. Item subduntur episcopis, si confessarii monialium monasteriorum intra mœnia civitatis permaneant, et pernoctent in mansione per parietes et per tecta non penitus disjuncta et separata a monasterio. — 23. Item subduntur episcopis, et ab ipsis puniri possunt, si superiores extra necessitatem ingrediuntur monasteria monialium sibi subjectarum. — 24. Item, si superiores plus quam semel in anno ex causa visitationis dicta monasteria ingrediuntur. — 25. Item, si superior generalis introducat secum in dicta monasteria plus quam duos socios sui ordinis, et superior alius a generali plus quam unum. — 26. Item, si ipse superior visitator, aut ejus socii sumpserint intra clausuram refectionem. — 27. Item, si urgente causa eodem anno pluries ingrediendi septa monasterii, superior fuerit ingressus absque præsentia episcopi diocesanii, vel alterius personæ ecclesiasticæ ad hoc

specialiter ab ipso delegatæ. — 28. Item subduntur episcopis regulares quoad locutionem cum monialibus, etiam sibi subiectis, et si sine legitima licentia cum illis loquantur, possunt ab ipsis puniri. — 29. Item subduntur episcopis in iis, quæ concernunt clausuram monialium, etiam sibi subiectarum, et si quoad hanc reperiantur delinquentes, possunt ab ipsis puniri. — 30. Item subduntur episcopis, si immunitatem ecclesiasticam violaverint vel læserint. — 31. Item subduntur episcopis, si offendant ministros, et officiales curiæ episcopalis, et tunc possunt ab eis puniri et carcerari. — 32. Item subduntur episcopis, si interdicta per ipsos promulgata non servant. — 33. Item subduntur episcopis, si in eorum personam delinquant, vel prælatorum jurisdictionem competentem impendant, ne munus suum exsequantur; tunc enim possunt ab eis puniri et legitime coerceri. — 34. Item subduntur episcopis, si censuram canonis: *Si quis suadente* 29, caus. 17, q. 4, vel aliam a jure latam et notorium delictum incurrerint: tunc enim possunt ab episcopis publice denunciari excommunicati, ut ab aliis vitentur. — 35. Item subduntur episcopis, si degant et delinquant extra claustra. — 36. Et hoc procedit etiam in regulari existente extra claustra ad erectionem monasterii de licentia sui superioris, nisi in ipsa domo sit regularis observantia, et vivat sub superiore conventualiter. — 37. Regulares degentes in parochialibus monasterio unitis non possunt puniri ab ordinariis, nisi delinquant circa curam animarum et sacramentorum administrationem. — 38. Regulares tamen de licentia suorum superiorum manentes in aliquo membro, seu grangia sui monasterii pro religionis servitio, si ibi delinquant, possunt ab ordinario puniri. — 39. Regularis degens intra claustra, et extra cum scandalo populi delinquens, puniri debet a suo superiore, certiorato de punitione episcopo instante, alias puniri poterit ab ipso episcopo. — 40. Superior regularis ab episcopo admonitus, non puniens, ut supra, talem regularem delinquentem, incurrat ipso facto privationem dignitatis et officii; et si illum impunitum ad alium conventum extra diocesim transmiserit, tenetur eum revocare intra terminum ab episcopo præfigendum sub pœnis privationis dignitatis, et officii, et inhabilitatis, ac privationis vocis activæ et passivæ ipso facto incurrendis, ad quas a solo Romano Pontifice restitui potest. — 41. Et si superior ipsum delinquentem revocare prætermiserit, ordinarius loci, ad quem transmissus fuerit, ab ordinario loci commissi delicti requisitus, tanquam Apostolicæ Sedis delegatus punire eum potest et debet. — 42. Regularis delinquens intra claustra seu in Ecclesia, vel monasterio sui ordinis cum populi scandalo, censetur et reputatur delinquere extra claustra. — 43. Episcopus potest procedere ad summariam informationem de delicto a d. regulari extra claustra commisso. — 44. Regularis extra claustra delinquens non est detinendus in carceribus ab episcopo (nempe in carceribus jurisdictionis episcopalis), donec processus in curia episcopali conficiatur, sed statim remittendus est ad suum superiorem, etiamsi nullam instantiam faceret. — 45. Regularis deprehensus in delicto, ubi timetur de fuga, potest ab episcopo capi per suos ministros, et recta duci ad suum superiorem cum instantia, ut intra certum tempus eum puniat, et de punitione ipsum certiore faciat. — 46. Superiores, qui ad præscriptum concilii tenentur facere certiores episcopos de punitione regularium extra claustra delinquentium, non satisfaciunt faciando verbo hujusmodi certiorationem, sed eam facere debent in scriptis. — 47. Regularis, qui sine obedientialibus sui superioris a suo conventu recesserit et repertus fuerit, potest ab ordinariis locorum puniri. — 48. Regulares incedentes per civitatem, et loca sine socio, vel de nocte, aut inde-

center vestiti, et sine debita modestia religiosa, possunt ab episcopis in carceribus mancipari, tanquam delinquentes extra claustra, servata tamen forma concilii Tridentini. — 49. Regulares defrentes publice arma, de mandato episcopi possunt carcerari. — 50. Regulares subduntur episcopis quoad expositionem solemnem SS. Sacramenti, remissive. — 51. Regulares subduntur episcopis, quantum ad accedendum ad processiones publicas, remissive. — 52. Item subduntur episcopis quantum ad componendas controversias super præcedentia in processibus, remissive. — 53. Item subduntur episcopis, quantum ad sacras imagines, et reliquias ponendas et exponendas in suis regularibus ecclesiis. — 54. Item subduntur episcopis quantum ad publicationem indulgentiarum. — 55. Item subduntur episcopis quantum ad erectionem confraternitatum, remissive. — 56. Item subduntur episcopis quantum ad susceptam administrationem confraternitatum vel hospitalium. — 57. Item subduntur episcopis quoad confraternitates laicorum in suis regularibus ecclesiis existentes. — 58. Item subduntur episcopis regulares parochi quoad ea, quæ concernunt curam animarum. — 59. Dummodo eccl. parochialis non sit illius conventus, in quo generalis ordinis habet residentiam ordinariam. — 60. Item subduntur episcopis regulares parochi quoad accessum ad synodum et conferentias casuum, neque in conventibus suppressis, et postea restitutis, in quibus non degunt de familia duodecim religiosi. — 61. Item regulares subduntur episcopis quoad reanuntiationes et obligationes novitiorum. — 62. Item subduntur episcopis quoad restituendas novitiis absentibus ante professionem res omnes, quæ ipsorum erant. — 63. Item subduntur episcopis quoad observandos dies festos legitime præfixos. — 64. Item subduntur episcopis quoad eis præstanda debita obsequia, et baldachinum erigendum in eorum accessu ad ecclesias regulares pro ibi celebrandis Pontificalibus, et hujusmodi. — 65. Item subduntur episcopis quoad clausuram visitare volenti, sed sufficit stratum preparare. — 66. Regulares subduntur episcopis quoad delicta commissa circa personas intra septa, aut circa clausuram, vel bonorum administrationem monasteriorum monialium etiam regularibus subiectarum. — 67. Item subduntur episcopis, si ab ipsis moniti sepulturas sub altaribus et pradellis in eorum ecclesiis constructas, nolunt, aut differant expurgare, et illas muro obstrui facere et replere, remissive. — 68. Item subduntur episcopis et censuris ecclesiasticis possunt coerceri, ne ecclesiastica et sacra paramenta benedicant pro usu aliarum ecclesiarum non suarum. — 69. Item subduntur episcopis quoad exsequendam testatoris voluntatem et reddendam rationem, si illis fuerit commissa executio sive distributio reddituum, aliorumque bonorum hæreditatis. — 70. Item subduntur episcopis quoad tenendam lampadem accensam ante altare, in quo est tabernaculum sanctissimi sacramenti. — 71. Item potestatem et jurisdictionem habent episcopi supra regulares in spectantibus ad venerationem eorum, qui cum sanctitatis opinione vel fama martyrii ex hac vita migraverunt. — 72. Item procedere possunt episcopi etiam contra regulares asserentes Beat. Virg. conceptam esse cum peccato originali. — 73. Item procedere possunt episcopi etiam contra regulares missam celebrantes et confessiones sacramentales excipientes, antequam fuerint promoti ad sacrum presbyteratus ordinem. — 74. Regulares subduntur episcopis quoad iudices conservatores, etc., remissive. — 75. Regulares autem intra claustra degentes et habentes suos conservatores legitime

electos in casibus civilibus conveniri solum possunt coram dictis conservatoribus, vel coram suis superioribus, non autem coram episcopis. — 76. Regulares subduntur episcopis, si in numero a constitutionibus Apostolicis præscripto in conventu non commorentur, et regularem disciplinam non servant, remissive. — 77. Regulares, quamvis ordinarie nequeant ab episcopis censuris coerceri propter amplissima eorum privilegia; tamen in casibus particularibus, in quibus vigore Tridentini, vel constitutionum Apostolicarum datur episcopis facultas coercendi, corrigendi et puniendi regulares, possunt ab ipsis censuris coerceri, nisi habeant ad id privilegia sibi concessa vel confirmata post concilium Tridentinum, ad n. 80. — 81. Non possunt autem regulares ab episcopis censuris distringi seu coerceri, resolvunt multi, qui afferuntur. — 82. Unde pendente lite super exhibitione privilegii, non potest episcopus regulares turbare in sua possessione exemptionis; et in dubio, an jurisdictione pertineat ad episcopum? recurrendum est pro decisione ad Sedem Apostolicam. — 83. Cæterum, quamvis regulares exempti sint a jurisdictione ordinariarum, et sic non teneantur comparere, dum ab eis citantur; tamen id non procedit, cum in citatione exprimitur causa, quæ fundat super regulares jurisdictionem, si non ordinariam, saltem delegatam in aliquibus casibus particularibus, tunc enim tenentur comparere, alias poterunt episcopi contra ipsos contumaces censuras relaxare, declarando ad removendum omne dubium validitatis censurarum, quod id faciunt tanquam Sedis Apostolicæ delegati. — 84. Concluditur igitur quod, licet regulares exempti sint a jurisdictione episcoporum, non sunt tamen exempti a stricto debito exhibendi eis omne obsequium et reverentiam. — 85. Et ita episcopi jura regularium prosequi, charitative tractare et benigne fovere. — 86. Concilii generalis Viennensis monitum episcopis et regularibus directum in mutua debita dilectionis argumentum. — 87. Alia ad rem cum add. ex aliena manu, ad n. 149.

(1. Exemptio est privilegium, quo persona, aut locus a jurisdictione episcoporum seu ordinariarum liberantur et subtrahuntur, ac Summo Pontifici immediate subduntur. Est in re communitatis, arg. cap. Si Papa 20, De privileg. in 6.

(2. Episcopi seu ordinarii in pluribus casibus jurisdictionem habent in regulares, sive ordinariam, sive delegatam. *Communis*, et clare patebit ex infra dicendis. (3. Jurisdictionem ordinariam in ipsos habent in iis, in quibus jure ordinario, seu ex suo ordinario officio, ex lege, canone vel consuetudine sibi competente possunt contra eos procedere. *Communis*. (4. Jurisdictionem vero delegatam in ipsos habent in iis, in quibus, non jure proprio et ordinario suo officio, sed ex sola demandata sibi auctoritate a Sede Apostolica possunt contra eos procedere, uti cum canones et jura disponunt, ut contra eos auctoritate Apostolica, vel tanquam Sedis Apostolicæ delegati procedant. *Communis*.

(5. Afferuntur constitutio 18 Gregorii XV, de exemptorum privilegiis et subiectione, multa ad rem continens scitu digna.

« GREGORIUS, episcopus, etc.

« Inscrutabili, etc.

« § 1. Sane Tridentinæ synodi decretis pro-

vide cautum est, nullum presbyterum, etiam regularem, posse confessiones sæcularium, etiam sacerdotum audire, nec ad id idoneum reputari; nisi aut parochiale beneficium habeat, aut ab episcopis per examen, si illis videbitur esse necessarium, aut alias idoneus judicetur, et approbationem, quæ gratis detur, obtineat.

« § 2. Nec non, ut in monasteriis, seu domibus virorum, seu mulierum, quibus imminet animarum cura personarum sæcularium præter eas, quæ sunt de illorum monasteriorum, seu locorum familia, personæ tam regulares quam sæculares ejusmodi curam exercentes subsint immediate, in his, quæ ad dictam curam et sacramentorum administrationem pertinent, jurisdictioni, visitationi et correctioni episcopi, in cujus diocesi sunt sita. Itemque ut episcopi universi, sub obtestatione divini iudicii, et interminatione maledictionis æternæ, in omnibus monasteriis sibi subjectis ordinaria, in aliis vero Sedis Apostolicæ auctoritate, clausuram sanctimonialium, ubi violata fuerit, diligenter restitui, et ubi inviolata est, conservari maxime procurent; inobedientes atque contradictores per censuras ecclesiasticas, aliasque pœnas, quacunque appellatione postposita, compescant.

« § 3. Atque ut regulares in ecclesiis suorum ordinum prædicare volentes se coram episcopis præsentare, et ab eis benedictionem petere teneantur; in ecclesiis vero, quæ suorum ordinum non sunt, nullo modo prædicare possunt sine episcopi licentia; contradicente autem episcopo nulli, etiam in suorum ordinum ecclesiis, prædicare præsumant.

« § 4. Verum quia experientia compertum est ecclesiastici regiminis rationem postulare, ut decretis ejusmodi aliquid adjungatur; matura deliberatione nostra, et ex certa scientia, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, hac generali ac perpetuo valitura constitutione, decernimus, statuimus, declaramus, ut deinceps tam regulares quam sæculares, quomodolibet exempti, sive animarum curam personarum sæcularium monasteriis, seu domibus regularibus, aut quibusvis aliis ecclesiis, vel beneficiis, sive sæcularibus incumbentem, exerceant; sive alias ecclesiastica sacramenta, aut unum ex illis ministrent prævia episcopi licentia et approbatione; sive quoquomodo in eorumdem sacramentorum, vel alicujus ex illis administratione de facto absque ulla auctoritate se ingerant; in his, quæ ejusmodi curam seu administrationem concernunt, omnimodæ jurisdictioni, visitationi et correctioni diocesanæ episcopi tanquam Sedis Apostolicæ delegati, plene in omnibus subjiciantur; ad hæc tam regulares quam sæculares hujusmodi nullis privilegiis, aut exemptionibus tueri se possint, quominus, si deliquerint circa personas intra septa degentes, aut circa clausuram, vel circa bonorum administrationem monasteriorum monialium, etiam regularibus subjectarum, ab episcopo loci similiter tanquam ad hoc Sedis Aposto-

licæ delegato quoties, et quando opus fuerit, puniri et corrigi valeant.

« § 5. Confessariis vero, regulares seu sæculares quomodocunque exempti, tam ordinarii quam extraordinarii, ad confessiones monialium, etiam regularibus subjectarum, audiendas, nullatenus deputari valeant, nisi prius ab episcopo diocesanæ idonei judicentur, et approbationem, quæ gratis concedatur, obtineant; sed et administrantes bona ac ejusmodi monasteria sanctimonialium, ut præfertur, etiam regularibus subjectarum, pertinentia, sive regulares existierint, sive sæculares quomodolibet exempti, episcopo loci, adhibitis etiam superioribus regularibus, singulis annis rationes administrationis, gratis tamen exigendas, reddere teneantur, ad idque juris remediis cogi et compelli queant; liceatque episcopo ex rationabili causa superiores regulares admonere, ut ejusmodi confessarios atque administratores amoveant; iisque superioribus id facere detrectantibus aut negligentibus, habeat episcopus facultatem prædictos confessarios, administratores amovendi toties quoties, et quando opus esse judicaverit; ac similiter possit episcopus una cum superioribus regularibus quarumcunque abbatissarum, priorissarum, præfectarum vel præpositarum eorumdem monasteriorum, quocunque nomine appellentur, electionibus per se vel per alium interesse ac præsidere absque ulla tamen ipsorum monasteriorum impensa.

« § 6. Ac demum habeat episcopus, tanquam dictæ Sedis delegatus, auctoritatem coercendi ac puniendi quoscunque exemptos, tam sæculares quam regulares, qui in alienis ecclesiis, aut quæ suorum ordinum non sunt, absque episcopi licentia, et in ecclesiis suis, aut suorum ordinum non petita illius benedictione, aut ipso contradicente, prædicare præsumperint; ita ut episcopi in suprascriptis casibus, in prænominas personas, in præmissis omnibus, et singulis, aut circa quoquomodo delinquentes, quoties et quando opus fuerit, etiam extra visitationem, per censuras ecclesiasticas, aliasque pœnas, uti ejusdem Sedis delegati procedere, omnemque jurisdictionem exercere libere et licite valeant.

« § 7. (Et sequitur clausula præservativa una cum aliis derogatoriis.)

« Datum Romæ apud S. Petrum Nonis Feb. 1622, Pontificatus anno secundo; *Bullar.*, tom. IV, p. 98. »

(6. Afferuntur responsa sacræ congreg. Conc. ad varia dubia super dicta constitutione Gregorii XV exorta.

Posita constitutione fel. rec. Gregorii XV, de exemptorum privilegiis, etc. Dubitatur:

« 1. An liceat episcopis visitare altaria regularium ecclesiarum, quibus cura animarum personarum sæcularium non incumbit, aut loca, ubi in eisdem ecclesiis asservatur sanctissimum Eucharistiæ sacramentum, vel ubi audiuntur confessiones personarum sæcularium?

« 2. An episcopi possint regularibus præ-

scribere, ut certis tantum in locis, ac temporibus, aut certarum personarum confessiones audiant, vel alias illorum privilegia restringere ac moderari in sacramentis administrandis?

« 3. An facultas episcopis per constitutionem attributa in exemptos, tam sæculares quam regulares, intelligatur etiam tributa in personas nullius diocesis?

« 4. An eadem facultas competat inferioribus prælati proprium territorium ac jurisdictionem quasi episcopalem habentibus?

« 5. An per eandem constitutionem in illis verbis: Possit episcopus una cum superioribus regularibus quarumcunque abbatissarum, etc., electionibus per se vel per alium interesse ac præsidere, jus abbatissas confirmandi episcopis attributum censeatur?

« 6. An confessarii monialium ante dictam constitutionem deputati debeant ab episcopo examinari et approbari?

« 7. An superiores regulares similiter ante ipsius constitutionis publicationem electi seu deputati, alia indigeant episcopi approbatione pro confessionibus sanctimonialium sibi subjectarum audiendis?

« 8. An confessiones, quas audiunt superiores regulares electi, seu deputati, vel confirmati post publicationem et scientiam tenoris dictæ bullæ, non obtenta episcopi approbatione, sint nullæ, atque irritæ, nec ne?

« 9. An regulares generaliter ab episcopo approbati ad confessiones personarum sæcularium audiendas, censeantur etiam approbati ad audiendas confessiones monialium sibi subjectarum?

« 10. An regularis ad audiendas confessiones monialium unius monasterii ab episcopo approbatus, confessiones monialium alterius monasterii audire possit?

« 11. An confessarii regulares extraordinarii semel ab episcopo deputati et approbati ad audiendas monialium confessiones pro una vice infra annum ad præscriptum sacri concilii Tridentini, possint virtute dictæ approbationis pluries tanquam confessarii extraordinarii earundem confessiones audire absque nova episcopi licentia?

« 12. Cum in eadem constitutione statutum sit, ut liceat episcopo ex rationabili causa superiores regulares admonere, ut amoveant confessarios monialium, atque administratores bonorum ad earundem monialium monasteria pertinentium; iisque superioribus, id facere detrectantibus, habeat episcopus facultatem prædictos confessarios, et administratores amovendi quoties, et quando opus esse judicaverit: an ejusmodi causam episcopus superioribus regularibus significare teneatur?

« 13. An eadem constitutio, qua parte supponit episcopi jurisdictioni regulares delinquentes circa personas degentes intra septa monasteriorum monialium, aut circa clausuram, vel bonorum administrationem eorumdem monasteriorum, habeat locum in omnibus delictis, an vero solum in notoriis, et cum scandalo populi?

« Sacra congregatio cardinalium concil. Trident. Interpretum censuit, constitut. san. mem. Gregorii XV, De exemptorum privilegiis, nequaquam subicere regulares exemptos, quibus cura animarum personarum sæcularium non incumbit, episcoporum jurisdictioni in his, quæ sacramentorum administrationem concernunt, nisi cum in sacramentis personis sæcularibus administrandis iidem regulares delinquant; ac propterea,

« Ad 1. dubium respondit episcopis non licere in vim ejusdem constitutionis visitare altaria ecclesiarum regularium, quibus non incumbit animarum cura personarum sæcularium, nec loca, ubi in iisdem ecclesiis asservatur SS. Eucharistiæ sacramentum, vel ubi confessiones personarum sæcularium audiuntur.

« Ad 2. Hac in parte constitutionem nihil novi juris induxisse, nec ullam novam auctoritatem episcopis in regulares attribuisse, ideoque in vim ipsius constitutionis non posse episcopos regularibus præscribere, ut certis tantum in locis ac temporibus, aut certarum personarum confessiones audiant, vel alias illorum privilegia in sacramentis administrandis restringere aut moderari. Quod si aliunde episcopis hujusmodi facultas competat, illam non fuisse ab eadem constitutione sublatam.

« Ad 3. Censuit ejusmodi facultatem non intelligi tributam episcopis in personam nullius diocesis.

« Ad 4. Non competere.

« Ad 5. Jus confirmandi abbatissas minime fuisse episcopis per constitutionem attributum.

« Ad 6. Confessarios quidem extraordinarios monialium nullatenus posse post constitutionem illarum confessiones audire, nisi prius ab episcopo diocesanæ idonei judicentur et approbentur; ordinarios vero confessarios ante constitutionis publicationem deputatos, posse durante triennio ab eorum deputatione inchoando, pergere in confessionibus sanctimonialium audiendis absque alio examine et approbatione episcopi. Quod si contingat ut illorum facultas a Sede Apostolica ultra triennium prorogetur, tunc debere eos ab episcopo examinari et approbari.

« Ad 7. Superiores regulares electos seu deputatos ante ipsius constitutionis publicationem, quibus alioquin facultas competat audiendi confessiones monialium sibi subjectarum, posse, durante eorum officio, pergere sine alia episcopi approbatione in confessionibus audiendis illarum tantum, quæ sponte ac proprio motu id ab eis petierint; at vero eos, qui post constitutionem eligentur, qui quoquomodo deputabuntur, vel qui in eorum officiis seu dignitatibus, expleto jam tempore a constitutionibus quoscunque ordinis, vel alias legitime præfinito, ad aliud tempus confirmabuntur, nequaquam posse sanctimonialium confessiones audire, nisi prius a diocesanæ episcopo idonei iudicati et approbati fuerint.

« Ad 8. Confessiones hujusmodi nullas atque irritas esse.

« Ad 9. Regulares generaliter ab episcopo approbatos ad confessiones personarum sæcularium audiendas, nequaquam censi approbatos ad audiendas confessiones monialium sibi subjectarum; sed egere quoad hoc speciali episcopi approbatione.

« Ad 10. Regularem ad audiendas confessiones monialium unius monasterii ab episcopo approbatum, minime posse audire confessiones monialium alterius monasterii.

« Ad 11. Confessarios extraordinarios semel deputatos atque approbatos ab episcopo ad monialium confessiones pro una vice audiendas, haud posse pluries in vim approbationis ejusmodi illarum confessiones audire; sed ab episcopo toties esse approbandos, quoties casus deputationis contigerit.

« Ad 12. Non teneri ejusmodi causam significare superioribus regularibus, sed hoc relinqui arbitrio et prudentiæ episcoporum, quorum conscientiam sacra congregatio serio oneravit, ne facultate sibi in hac parte attributa quoquomodo abutantur, ejus rei in stricto Dei judicio rationem reddituri.

« Ad 13. Constitutionem habere locum in omnibus delictis, non autem in notoriis tantum, et cum populi scandalo.

« Quæ sacræ congregationis responsa ad se relata fel. rec. Gregorius XV, et S. D. N. Urban. VIII, in omnibus approbant, *Bullar.*, tom. IV, pag. 101 et 102.

« A. card. CAJETANUS.

« Prosper Fagnanus sac. cong. Secretarius. »

(7. Afferuntur alia dubia ab eadem sacra congr. declarata, et a SS. D. N. approbata.

« I. An regularis absque legitima licentia accedens ad monasterium monialium regularibus subjectarum, ibique in loco colloquii destinato cum moniali colloquens, a diocesano episcopo, tanquam Sedis Apostolicæ delegato coerceri et puniri possit?

« Sacra congregatio cardinalium concil. Trident. Interpretum censuit posse. Quam congr. sententiam sanctissimus D. N. Urbanus VIII ad se relata approbavit.

« 2. An liceat episcopo in vim constitutionis san. memor. Gregor. XV, De exemptor. privilegiis, punire regulares, qui ad abbatissæ electionem procedunt ante tempus ipsi episcopo significatum, aut die electionis eidem nullatenus prænuntiata?

« Sacra congregatio respondit: Regulares ex eadem constitutione ita demum teneri episcopo significare diem electionis abbatissæ, eumque usque ad præfinitum tempus expectare, si antea ipse expresse declaravit, se uti velle facultate sibi hac in parte attributa, abbatissarumque electionibus, per se vel per alium interesse, ac præsidere; post eam vero declarationem licere episcopo animadvertere in regulares, qui ante tempus significatum, aut die electionis eidem non prænuntiata, ad abba-

tissæ electionem procedunt; *Bullar.* dict., tom. IV, d. pag. 102.

« Cos. card. DE TORRES.

« Prosper Fagnanus secretar. »

(8. Afferuntur variae resolutiones sacræ congregationis specialiter deputatæ in causa *Angelopolitana jurisdictionis* vertente inter episcopum et Patres Jesuitas, confirmatæ ab Innocentio X, const. 29, incip. *Cum sicut accepimus*, ubi referuntur ordine sequenti:

« I. An in casu, quo episcopus præcipiat decreta aliqua concilii Tridentini a regularibus observari et executioni demandari, regulares quicumque, etiam Societatis Jesu, sub prætextu, quod hujusmodi præcepto infringant sua privilegia, possint eligere conservatores? Congregatio respondit: Si episcopus præcipiat regularibus, etiam Societatis Jesu, in illis casibus, in quibus per ipsum concilium, vel constitutiones Apostolicas regulares exempti subjiuntur jurisdictioni et correctioni episcopi, minime licere ipsis regularibus ob eam causam conservatores eligere.

« II. An quando ordinarius procedit juris ordine servato, adversus regulares exemptos in casibus, in quibus per concil. Trid. vel constitutiones Apostolicas ipsi subjiuntur, possint conservatores iudices assignare? Respondit, ut ad proximum, non posse.

« III. An regularibus, etiam Societatis Jesu, asserentibus se habere privilegia, quominus obediunt episcopo in executione decretorum juris communis, concil. Trid. et constitutionum Apostolicarum, ordinarii debeant ipsis adhibere fidem absque exhibitione hujusmodi privilegiorum? Respondit ordinarios non teneri hujusmodi assertioni fidem adhibere absque integrali privilegiorum exhibitione.

« IV. An in casu, quo regulares quicumque, etiam Societatis Jesu, exhibeant aliqua privilegia, et ordinarii judicent ea non suffragari casui, de quo agitur, et ad rem non facere, regulares præfati possint ac debeant provocare ad Summum Pontificem, vel in partibus Indiarum remotissimis, ad metropolitanum, sive ordinarium viciniorum, vel potius possint hoc casu eligere iudices conservatores? Respondit, si verba privilegiorum sunt obscura et ambigua, non licere recurrere ad metropolitanum, vel viciniorum episcopum, nec conservatores eligere, sed Summum Pontificem pro interpretatione esse adendum.

« V. Utrum constitut. felic. record. Gregor. XV, circa conservatores regularium publicata anno 1622, cum declarationibus eminentissimorum sac. congr. Concil. Interpretum desuper editis, æque afficiat et comprehendat religiosos Societatis Jesu, ac reliquos regulares, ita ut omnia alia præfata Societatis privilegia fuerint redacta ad terminos dictæ constitutionis, et sic in posterum debeant ab iis eligi conservatores juxta formam et tenorem præscriptæ constitutionis? Respondit, hujusmodi constitutionem

cum declarationibus, ut præfertur, editis æque afficere religiosos Societatis Jesu, atque aliorum ordinum, et conservatores ad illius præscriptum esse eligendos, non obstantibus quibusvis privilegiis, quippe quæ omnia sunt redacta ad terminos ipsius constitutionis.

« VI. An regulares prædicti gravati ære alieno, vel ad ratiocinia, vel testamentorum executores possint conveniri coram ordinario, si conservatores non nominaverint intra tempus habile ab ordinario præscriptum? Respondit, regulares in causis præfatis coram ordinario loci esse conveniendos, si ad præscriptum constit. san. mem. Gregor. XV conservatores non elegerint, et ipsum electionis documentum intra præfinitum tempus in actis curiæ ipsius ordinarii non exhibuerint, ac dimiserint.

« VII. An dicti regulares, conservatores sive ad jura sive ad privilegia tuenda assumptentes, teneantur ante exercitium commissionis præstare cautionem coram ordinario, sive alio iudice competente de iudicio sisti, et iudicatum solvendo, casu, quo in lite, sive causa succubuerint? Respondit, non teneri.

« VIII. An quando episcopi jura, vel decimas cathedralium adversus regulares prædictos dote sua spoliantes ecclesias coram iudice competente tuentur, librosque, memorialia et allegationes producunt jus ecclesiarum cathedralium exprimentes et acquisitiones religiosorum aliaque id genus adnumerantes, hujusmodi scriptorum occasione possint regulares nominare conservatores, prætendentes injuriam sibi inferri in referendo immoderatas acquisitiones? Respondit, si episcopi pro tuendis juribus cathedralium ecclesiarum coram iudice competente hujusmodi scripta producant, et regularium immoderatas acquisitiones veraciter et modeste referant, non licere ob eam causam ad conservatores recurrere.

« IX. Utrum regularis quicumque, etiam Societatis Jesu, possit administrare sacramentum pœnitentiæ sæcularibus absque licentia episcopi diocesani, etiamsi in alia diocesi ab episcopo approbatus sit? Respondit, etiam Societatis Jesu in una diocesi ab episcopo approbatus ad confessiones personarum sæcularium audiendas, nequaquam posse in alia diocesi hujusmodi confessiones audire sine approbatione episcopi diocesani.

« X. An episcopus contra dictos regulares audientes in sua diocesi confessiones sæcularium absque approbatione, vel concionantes absque licentia episcopi intra et extra proprias ecclesias possit procedere, eos a talibus ministeriis removendo, sive præceptis, et aliis juris remediis coercendo? Respondit, eisdem regularibus, qui confessiones personarum sæcularium audiunt sine approbatione episcopi loci, vel prædicant in ecclesiis sui ordinis, non petita illius benedictione, aut in aliis ecclesiis

absque illius licentia, vel in ecclesiis, etiam sui ordinis, ipso contradicente, posse episcopum in vim constit. felic. record. Gregor. XV, quæ incip. *Inscrutabili Dei providentia* tanquam Sedis Apostolicæ delegatum, administrationem sacramenti Pœnitentiæ ac munus prædicationis interdiceret, eosque juris remediis coercere ac punire.

« XI. An quando episcopo constat dictas licentias obtentas non fuisse, possit ipse præcipere ut, donec licentiam intra præscriptum tempus exhibeant, a tali ministerio absteant? et an requirendus sit per episcopum pro his exhibendis provincialis in alia diocesi, vel longissime existens, vel ipsi regulares confessarii, vel eorum superiores ejusdem diocesis, in qua prædicta exercentur? Respondit: Posse episcopum sic præcipere, nec pro hujusmodi licentiis requirendum esse provincialem, sed satis esse ipsos religiosos requirere, aut eorum superiores in diocesi episcopi existentes.

« XII. An si contingat, ut aliquis prædictorum regularium insurgat contra episcopum in propria diocesi, maledicto, scripto vel dicto, populum scandalizando, possit ab episcopo puniri, et qua animadversione? Et quid, si hujusmodi delinquens transiverit ad aliam diocesim hoc servandum sit, et qua pœna puniendus sit regularis, qui commorans in una diocesi spargat famosos libellos contra ordinarium alterius diocesis? Respondit: si regularis intra claustra degens, extra ea in casibus in dubio expressis, ita notorie deliquerit, ut populo scandalo sit, episcopo instante, teneri superiorem regularem, intra tempus ab eo præfinitum, severe illum punire, ac de punitione episcopum certiorum facere; alioquin sic delinquentem ab episcopo puniri posse ad præscriptum concilii *Tridentini*, cap. 14, sess. xxv *Deregul.* Quod si delinquens ad aliam diocesim migraverit, servandum esse, quod præcipitur in const. san. mem. Clement. VIII, incip. *Suscepti muneris ratio*.

« XIII. An conservatores nominati et electi a regularibus præscriptis ante exercitium suæ jurisdictionis teneantur electionis authenticum documentum exhibere coram ordinario, sub pœna nullitatis actuum? Respondit: Utique teneri.

« XIV. An privilegia, quæ sunt contra jurisdictionem ordinarii, et quibus gaudent, et gaudere prætendunt regulares præfati, debeant episcopis notificari seu insinuari? Respondit: Regulares teneri hujusmodi privilegia episcopo exhibere, si eis uti voluerint.

« XV. An prædia, metallorum fodinæ, sacchari opificinæ a regularibus societatis, vel aliis possessa, vel aliæ domus sæculares, in quibus videlicet unus, vel duo regulares tantum commorantur, gaudeant privilegio collegiorum seu conventuum? Respondit: Non gaudere.

« XVI. Utrum regulares præscripti apothecas quarumcunque mercium, macella, et similla præsertim prope collegia seu